

Joensuun vanhusneuvoston toimintakertomus vuodelta 2024

Vanhusneuvoston kokoonpano ja kokoukset

Vanhusneuvoston toimintasäännön mukaan neuvosto valitaan kaupunginhallituksen toimikauden ajaksi.

Jäsenet 2023–2025

(kaupunginhallituksen päätös 12.6.2023 § 251)

1	Havukainen Sirpa	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
2	Hämäläinen Pirjo	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
3	Karvinen Ismo	Joensuun KRELLI ry
4	Kettunen Kirsi	Rantakylän eläkkeensaajat ry
5	Paavonkallio Marja	Joensuun seudun senioriopettajat ry
6	Räsänen Marja-Leena, varapj.	Eläkeliiton Pyhäselän yhdistys ry
7	Vainionpää Pertti, pj.	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Vartiainen Kimmo	Joensuun eläkeläiset ry
9	Väänänen Eira	Reijolan eläkkeensaajat ry
10	Pitkänen Eine	kaupunginhallituksen nimeämä
11	Tielinen Ari	kaupunginhallituksen nimeämä

Varajäsenet 2023–2025

1	Kinnunen Merja	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
2	Sivonen Markku	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
3	Karvinen Merja	Joensuun KRELLI ry
4	Flink Merja	Joensuun eläkkeensaajat ry
5	Neuvonen Taimi	Joensuun seudun senioriopettajat ry
6	Elonen Martti	Eläkeliiton Enon yhdistys ry
7	Mastola Taito	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Savolainen Sirpa	Joensuun eläkeläiset ry
9	Kuivalainen Jouko	Tuupovaaran Eläkkeensaajat ry
10	Rutanen Martti	kaupunginhallituksen nimeämänä
11	Tiensuu Seppo	kaupunginhallituksen nimeämänä

Kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa käsiteltiin 77 asiaa. Vanhusneuvosto antoi esityksiä ja lausuntoja sekä perehtyi asiantuntijoiden esittelemiin suunnitelmiin ja hankkeisiin. Vanhusneuvosto laati toimintasuunnitelman ja hyväksyi talousarvion sekä toimintakertomuksen.

Toukokuun ja joulukuun kokouksiin oli kutsuttu valtuustoryhmien puheenjohtajat. Kevään tapaamisessa oli mukana edustajat perussuomalaisista, SDP:stä, keskustasta ja Liike Nyt -puolueesta. Toukokuussa

keskusteltiin viestintää parantavasta ”soteradiosta”, neuvostojen edustuksen saamisesta päättäviin toimiin, Kerhotalo Ruplan (Sepänkatu) käytöstä ja neljänneksi hyvinvointialueen ja kuntien roolista ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Joulukuussa mukana olivat edustajat keskustasta, SDP:stä, kokoomuksesta, vasemmistosta ja kristillis-demokraateista. Keskustelun aiheina oli, kuinka ikääntyneet pidetään mukana yhteiskunnassa ja miten Joensuusta saadaan ikäystävällinen kaupunki.

Yhteistapaamiset, opintomatkat

Joensuun vanhusneuvoston ja vammaisneuvosto kokoontuivat miettimään yhteistyötä maaliskuussa. Tapaamisessa mietittiin miten ja missä asioissa yhteistyötä voidaan tehdä. Vanhusneuvosto järjesti toimintasuunnitelmansa mukaisesti kaksi yhteistapaamista eläkeläisyhdistysten kanssa. Kerhotalo Rupalassa pidetyssä ensimmäisessä tapaamisessa maaliskuussa käytiin läpi vanhusneuvoston toimintaa ja tavoitteita ja otettiin vastaan esityksiä edistettävistä asioista. Esim. seniorikortin ja vanhusneuvoston viestinnän kehittäminen olivat esillä. Jälkimmäisessä syksyn tapaamisessa keskusteltiin mm. yhdistysten välisen yhteistyön kehittämisestä. Viestintää kehitettiin niin, että vanhusneuvoston puheenjohtaja alkoi laatia kokouksista tiedotteet, jotka jaetaan eläkeläisyhdistyksille kokousten jälkeen. Seniorikortin hinta putosi merkittävästi ja on nyt helpommin pienituloisen eläkeläisen saavutettavissa.

Vanhusneuvoston jäsenet kävivät opintomatkalla Lappeenrannassa kesäkuussa. Lappeenrannassa perehdyttiin paikallisen vanhusneuvoston hyviin käytäntöihin ja tutustuttiin toimintaan.

Puheenjohtaja Pertti Vainionpää ja vanhusneuvoston jäsen Ari Tielinen osallistuivat kansalliseen Vanhusneuvostopäivään 30.10.2024 Helsingissä.

Esitykset / Lausunnot

- 17.1. Esitys: Neuvostojen edustajille osallistumisoikeus lautakuntiin läsnäolo- ja puheoikeudella
- 17.1. Esitys seniorikortin kehittämisestä kaupunginhallitukselle
- 20.2. Selvityspyyntö hyvinvointialueelle: Millä tavalla se aikoo lyhentää ympärivuorokautisen odotusajan lähemmäksi inhimillisesti hyväksyttävää 60 vuorokautta
- 10.4. Esitys valtuustoryhmien puheenjohtajille radioviestintäkokeilusta
- 22.5. Vanhusneuvoston lausunto talouden sopeutustyön kokonaisuudesta
- 4.6. Kannanotto tuupovaaralaisten harrastustilojen puolesta
- 27.8. Lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiasta
- 13.11. Esitys tiedotushankkeen käynnistämisestä ikääntyneille suunnatun viestinnän parantamiseksi
- 17.12. Lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen alueellisista järjestämissuunnitelmista

Vanhusneuvoston kokouksissa vierailijat

- 20.2. Kaupunginjohtaja Jere Penttilä
- 20.2. Liikuntakoordinaattori Olga Mononen, hankekoordinaattori Antti Korhonen
- 10.4. Viestintäpäällikkö Petri Varis, kaavoitusarkkitehti Natalia Musikka ja yhteisökoordinaattori Reetta Hietala.
- 22.5., 1.10. Koordinaattori Hilka Mäkinen
- 13.10. Osallisuuspäällikkö Heini Lehtikainen, aluekoordinaattori Anni Koskela-Ratamaa, kulttuurisihteeri Sari Suvanto ja hankekoordinaattori Antti Korhonen
- 17.12. Joukkoliikennekoordinaattori Marja-Leena Inkinen-Remes

Vuoden 2024 strategia ja toimintasuunnitelma

Strategia 2024

1. Vanhusneuvoston edustajat vanhusten asioista päättävien elintenkokouksiin puheoikeudella
 - Vanhusneuvosto tarvitsee mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa suunnitelmiin varhaisessa vaiheessa.
2. Ikääntyneiden profiilin nostaminen
3. Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja kaupungin muiden vaikuttamistoimielinten kanssa
 - Yhteistyöllä saadaan vaikuttavuutta ja se on myös viestinnän väline.

Toimintasuunnitelma 2024

1. Ehdotukset ja päätökset neuvoston edustajien osallistumisesta puheoikeudella päättävien elinten kokouksiin.
2. Joensuusta Ikäystävällinen kunta.
3. Pysyvät kontaktit toimiviksi neuvoston ja valtuustoryhmien välille.
4. Sopiminen yhteistyöstä eläkeläisjärjestöjen kanssa, esim. kaksi (2) yhteistapaamista vuosittain.
5. Ulkoisessa ja sisäisessä tiedotuksessa yhteistyön lisääminen kaupunginviestinnän kanssa.

Vanhustenviikon pääjuhla ja vanhustyön kannustuspalkinnon jakaminen

Vanhuspenpäivän valtakunnallista pääjuhlaa vietettiin Keravalla 6.10.2024 teemalla Hyvä arki, hyvä mieli ja Vanhustenviikkoa juhlittiin teemalla Tehdään arjesta juhla 6. - 13.10.2024.

Vanhusneuvosto järjesti vanhustenviikolla yhdessä eläkeläisyhdistysten kanssa musiikkiesityksiä palvelutaloissa ja hoivakodeissa (Riihisärkkä, Naljakkakoti, Koivupiha, Senioripiha, Hopearanta, Suvituuli, Siireenipiha) ja Reijolan seurakuntataloilla. Esiintyjiä olivat Jorma Kultamaa, Arto Pippuri, Esko Ilonen ja Aikamoiset-yhtye

Vanhustenviikon päätti 13.10. järjestetty juhla Carelia-salissa. Ohjelmassa oli juhlapuheiden ja kahvitarjoilun lisäksi Asahi-terveysliikuntaa, yksinlaulua, jongleerausta ja kuorolaulua. Juhlaan osallistui lähes 300 henkilöä.

Pääjuhlassa annettiin vanhustyön kannustuspalkinto Markku Sivoselle ja Greta Hassiselle. Molemmilla on ollut ja on edelleen luottamustehtäviä joko valtakunnallisella tasolla tai/ja paikallisella tasolla. He ovat toimineet aktiivisesti omassa yhdistyksessään parin vuosikymmenen ajan vapaaehtoistehtävissä kehittämällä tapahtumia ja kerhotoimintaa. He ovat pystyneet toiminnallaan aktivoimaan muita jäseniä mukaan yhteistoimintaan.

Talous

Talousarvioon oli varattu määrärahaa 26 000 euroa, josta käytettiin 24 012 euroa, eli 92,4 %. Suurin osa kustannuksista, 14 000 euroa, käytettiin kokouspalkkioihin. Vanhustenviikon tapahtumakulujen osuus toteutuneista kustannuksista oli 6 667 euroa (28 %). Tapahtuman merkittävimmät kustannukset olivat Carelia-salin vuokra, äänentoisto ja kahvitarjoilut. Vanhustenviikon aikana järjestettiin musiikkiesityksiä palvelutaloilla, niiden osuus kustannuksista oli 1 000 euroa.

Puheenjohtajan yhteenveto toimintavuodesta 2024

Vuosi 2024 oli monella tavalla varsin merkittävä vuosi paitsi maailmantalouden, niin myös Suomen kansantalouden kannalta. Talous perinteisesti heiluttelee kaikkien menojen ja etenkin palveluiden rahoitusmahdollisuuksia. Näin kävi myös meidän ikääntyvien kannalta merkittävimpien, välttämättömien hoitoon ja hoivaan vaikuttavien tekijöiden osalta. Vanhusten pitkäaikaisen hoidon ja hoivan paikkoja on jatkuvasti vähennetty erityisesti julkisen sektorin toimesta samaan aikaan kun niiden tarve paikkojen lukumäärän osalta on jatkuvasti kasvanut. Samaan aikaan valtio on jatkuvasti pyrkinyt omien talousvaikeuksiensa vuoksi vähentämään Sote-sektorin vastuullisena rahoittajana etenkin ikääntyvien hoitoon ja hoivaan välttämättä tarvittavaa rahoitusta lainsäädännön velvoitteista piittaamatta.

Voimme sanoa, että ikääntyvät vanhukset eivät sivustakatsojina ole pystyneet huolehtimaan omien lakisääteisten tarpeittensa hoitamisesta edes kohtuullisella tavalla. Ikääntyvien arvostus kokonaisuudessaan vaatii siten perusteellista uudelleenarviointia koko yhteiskunnan osalta.

Neuvostomme toiminnan osalta voimme olla hyvin tyytyväisiä edelleen:

- jäsenten työnjakoon perustuva valmistelu- ja päätöksenteon seuranta on toiminut hienolla tavalla,
- yhteistyö neuvoston sisällä on ollut hyvin rakentavaa ja yksimielistä,
- samoin yhteistyö valtuustoryhmien puheenjohtajien kanssa on ollut lupauksia herättävän myönteistä,
- myös yhteistyö paikallisten eläkeläisjärjestöjen kanssa on saatu hyvään alkuun,
- tiedotus neuvostomme päätöksistä paikallisille eläkeläisjärjestöille on merkittävästi parantunut vuoden aikana,
- aloite radion mukaan saamisesta maakunnalliseen sote-tiedotukseen on saatu hyvälle alulle yhteistyössä Vanhustyön keskusliiton kanssa,
- lopuksi on syytä kiittää myös kaupungin virkahallintoa sen osoittamasta palvelualltiudesta. Parhaimmillaan se on toteutunut sihteerimme Mirjan erinomaisen vastuullisessa toiminnassa.

Neuvoston tärkeimpien tavoitteiden osalta emme vielä ole onnistuneet. Ikääntyvien äänen perille viemiseksi tarvitsemme edelleen edustajat läsnäolo- ja puheoikeudella tärkeimpiin kaupungin valmistelueliimiin. Sen jälkeen voisimme odottaa myös kaupunkimme asenteen muutosta positiivisempaan suuntaan vanhusten osalta. Kolmanneksi odotamme edelleen vahvempaa panostusta ennalta ehkäisevään toimintaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.